

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ

Β'.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενού καὶ τέλος).

Φανταστήστε πειά τὴν χαρὰ τοῦ Γιάννη τὸν Ἀπῆγανον, διαν εἰδεῖ τὸν πατέρα νὰ διαβάζῃ μεγαλοφρόνως, καὶ δύο τὸ πλήρωμα τοῦ ναοῦ νὰ σταυροφούτεαται, σάν νὰ παρακαλοῦσε μὲν αὐτὸ γιὰ τὰ πρόσβατά του καὶ τὰ γύδια τοῦ:

—... Καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτε ἐστράφης πρὸς τὰ δύσω, τὰ δρη ἐσκιτρήσατε ὡσεὶ κροῖ.

— Χά! ἔκαμε δὲ Γιάννης δὲ Ἀπῆγανος, εἰτε καὶ γιὰ τὰ κριάρια διατάσσεις.

—... Καὶ οἱ βουνοί, ὡς ἀρνία προδάτων..., ἐξακολούθησε δὲ πατᾶς.

— Χά! χά! εἰτε καὶ γιὰ τὸ ἀρνία. Γιὰ τὸ ἀρνία καὶ γιὰ τὰ κριάρια!... Πέτε τίποτα, πατούλη μου, καὶ γιὰ τὰ γύδια!... Κι σ' ηχαριστῶ!...

—... Καὶ ἐσκίτρησαν πρὸς τὰ δύσω, κύματα Ἰορδάνου, ὡς αἴγιδα!...

“Ἐλατα, δῶστε μου σουελιά! — Ήλαριστῶ! ἀκούντηκε τούρα

ἡ δυνατὴ τοῦ Ἀπῆγανον φωνή. Εἰτε καὶ γιὰ τὰ γύδια...”

“Ολ’ αὐτά δύστε τὸν πρώτον δύναμα καὶ ξωὴ καὶ νέον εἰδοντας γάμισε τὴν ψυχὴ του, σάν νὰ κέρδιστε ἀνέλπιστα καὶ ξα-

νιγάλια τὰ κοπαδία του που κινδύνευαν.

Γ’ αὐτό, σαν εἰδεῖ τοὺς ἄλλους νὰ δομούν στὸν ἀγιασμό, ποιεῖς νὰ πρωτοτάρῃ τὸ νάματα ἀπὸ τὴν θεϊκῆς δινύσιμεως, μὲ δύο πήδους δὲ Καταικογάρτης βρέθηκε στὸ κονιοράκιο, καὶ ἀρπαξε δηλητὴ τὴν ἀργυρῷ λεκάνην, γιὰ νὰ τοῦ φτάσῃ γιὰ δύο τὸ κοπάδι του...

Εἶδαν καὶ ἔπεισαν ὃς νὰ τὸν πείσουν δὲτι καὶ μά μοναχὴ σταλαγματικὴ ἀρκούδης γιὰ ν’ ἀγιάσουν ποταμοὶ δὲλλοληροὶ καὶ δηλητὴς ή θάλασσα μὲ τὰ πελάγη καὶ μὲ τὸν δικαίουν της...

Κι’ ἔτοι, μὲ γεμάτο μόνον τὸ «φλασκί», γύριζε γοργός στὸ χειραδίο τοῦ δὲ Ἀπῆγανος.

Τόφοι τὴ φύση δὲν τὴν πρόσεχε...

Τὰ δάκρυα δὲν μιλούνται πλέον στὴν ψυχὴ του!...

Τώρα αἰσθανόταν μά μεγάλη δύναμι, μά δύναμι θεία, ἵνερφρουσική, κλεισμένη μέσα στὸ φιλαστό του, τὸ πολύτυπο καὶ ἀνέντε.

Απὸ αὐτὸ κρεμότανε πειά ή σωτηρία τῶν κοπαδίων του καὶ ή δική του ή ζωὴ καὶ ή εντυχία!...

Καὶ φούτοταν καὶ πρόσεχε σταγώνα νὰ μὴν τοῦ χυθῆ, νὰ μὴν τοῦ ἀνατοδογρούσῃ ή επιλόγων καὶ χάση τὸν ἀγιασμό...

* * *

Σάν κοντοζύγωνε στὴ στάνη του, στάθηκε γεμάτος ἔκτηλης καὶ περιέργεια. Τοῦ φάνηρε πῶς κόσμος πωλεῖς ἔγινοῦμε, ἐκεὶ μέσα στὶς καυτέλες καλύνει τοῦ ἔκεχειμαδιοῦ του, ποτεῖς ξάνοιξε ὃντες νέαν μεγάλες καὶ τρανές, κατενά ν’ ἀνεβάντων στὸν οὐρανὸν τῆς ἥσυχης μηρέας, τὰ σκυλιά νὰ γαυγίζουνε γρυλίζοντας, σάν νά τανε δεμένα, καὶ μά βουη πανηγυριοῦ νὰ ἔρχεται ἀπὸ καὶ πάνω...

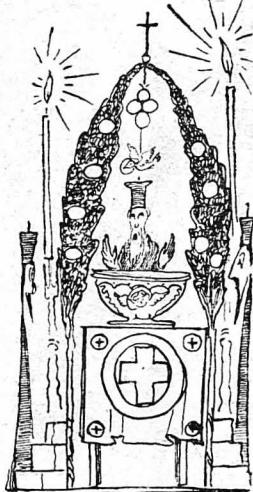
— Χριστός καὶ Παναγία! εἰπε... Τί πάντανε αὐτοὶ!... Μήν εἶνε τὸ δάκρυ πονή πτώσω;...

‘Αλλά δέν ήταν ἀκόμα τὸ θαύμα τοῦ Θεοῦ, ήταν τὰ βάσανα τῶν δενθρωπῶν.

Τὸ ἴωτὸν μοίραρχο Νεοκλῆ Σκουροσυγιαὶ ἀπόσπασμα, κατέβηκε καυρωμένο στὴ στάνη καὶ πεινασμένο καθὼς ἦταν ἀπὸ τὴ μεγάλη γηρτεία τῆς παραμονῆς, καὶ γεμάτο δρεῖ γιὰ τὴ μεγάλη τῶν Θεοφανείων γιρρή, γιορτὴ Δεσποτικὴ καὶ σεβαστὴ σ’ ὅλους τοὺς Χριστιανούς, γιορτὴ πολὺ εὐτελέστεις κατάλαντος παντὸς ὀρώντος, παντός, δηλαδή, δώρων τοῦ Θεοῦ, ἔτιστε τὰ νέα, τὰ τρυφέρα, τὸν γάλακτος ἀρνίσια αὔτ’ τὸ κοπάδι, τοιμασεῖνα, ἀνάψε φωτιές, ἔκοψε σουβλά ἀπὸ τὰ δέλτα, πήρε ἀλάτη καὶ πιτέρη ἀπὸ τὸν «τουρφά» — καὶ είχαν πάντα πρόκειτο γιὰ πάντα ἐνδεχόμενο — κι’ δύοχισε νὰ τὰ ψήνῃ μὲ τραγούδια καὶ χορούς.

Πρόδιτος πήρε τὸ πραγούδι δὲ ἀνθυπαστοτῆς καὶ τὸ συνεχίσανε μὲν ἐνθουσιασμὸν οἱ ἄλλοι:

‘Ἐργοδιά ή ἀνατολή καὶ ἔμερών, ή μέρα, γλυκοχαριζόντων τὰ βουνά, μὲν ἀγεριστὲς τραβάεται, πάν’ τὰ πουλάκια γιὰ βοσκή μὲν ἡ λυγερές στὶς βεσσές.

— Καὶ οἱ βουνοί ὡς ἀρνία προδάτων...

— Απὸ τὴν «κουτσάγρα» τὰ γλυτώνω μὲ τὸν ἀγιασμό...

Ξεκίνησε μὲν ὁ Μοίραρχος μὲ τὸ ἀπόσπασμά του, βροντᾶν τὰ δύτια στὰ κλαδιά καὶ τὰ σπαθιά στὶς φράχτες

καὶ τὰ κονυμπιά τον λάμπουνε σὰν ἥλιος, σὰν φεγγάρι. Δέξια τον δὲ ἀνθυπαστοτῆς καὶ πίσω δὲ γνωματάρχης, μὲ ἀπὸ κοντά τον στὴ γραμμὴ δύδενα στρέφεις γιδες.

Ἐλατα, δῶστε μου σουελιά, καὶ σεῖς βουνά τὰ ἔντια, καὶ σεῖς θυμάρια τον βουνοῦ, τὰ προσανάμματα σας, καὶ σεῖς ἡ κοντολυγαριές διχάλες γιὰ τὶς σοῦσθλες, καὶ σεῖς σύννεφα τ’ οὐδανοῦ κάντε δροσιά καὶ λοιποί, γιὰ νὰ καθήσεις οἱ Μοίραρχος νὰ φάῃ τοὺς μεξέδες...

— Αἴντε, Θεέ μου, γλεντί μια τρούμ! φύναξε δὲ Μοίραρχος, ἀναλαδίζομενος, ἐναυθυνούμενος καὶ στρίβοντας τὸ μονστάκι του. Γειό σου, ἐνωματάρχη, καὶ πόσες μετέπει τὸ νεφρό, μήν πέσει στὸ γῆμα!...

‘Ο μοίραρχος Νεοκλῆς Σκουροσυγιαῖς.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΚΑΛΩΣΥΝΗ ΜΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑΣ

Η δούκισσα ντὲ Μπερού, ή μητέρα τοῦ κόμητος Σαμαρόπο, ἤταν πάρα πολὺ ἀσχημή στὸ πρόσωπο, ἀλλὰ ἔξαιρετικά ἀγαθή καὶ φιλεπότελαχη πρὸς τὸν φτωχούν.

Μία μερα, ἐνῶ περιπατούσε μόνη της, ντυμένη μὲ ἀπλότητα, στὴν προκατατίτη Διέπτης, πότι περνούσα μεγικώς μηνες κάθε κρόνο, τὴν πληρίασε ἔνας φαρᾶς καὶ τὴ φωτηση πώς θὰ μπορούσε νὰ ίδῃ... τὴ δούκισσα ντὲ Μπερού.

— Τί τὴν φέλεις; τὸν φωτησε ή ἀφορνίσσα.

— Εχο νὰ τὴν δύστο μάναφορά καὶ νὰ τὴν ξητήσω μ’ αὐτή μά μεγάλη χάρο.

— Καὶ δέν την εἰδεῖ ποτέ; Δέν την ξέρεις;

— Ποτέ. Ξέρω μονάχα πως είνε πολὺ ἀσχημη, δύτω μού είλαν.

— Καλά. Δύς μου ἐμένα τὴν ἀναφορά καὶ θὰ φροντίσω νὰ τὴν ἔγχειρισω στὴ δούκισσα, είτε ή τὴν Μπερού, χωρὶς νὰ θύμησε.

‘Υστερ’ ἀπὸ λίγες μέρες, δὲ ἀνθρόπους μαραζεῖ ἐλήνη στὸ μέγαρο τῆς δούκισσας. Μόλις δύως τὸν ἔμπτασαν μέσα σὲ μιὰ πολυτελῆ αἰθουσα καὶ βρέθηκε μαρούς στὴν παληὰ γνωριμό του, κατάλαβε τὴ γκάρια ποὺ είχε κάψει καὶ θέλησε νὰ δικαιολογηθῇ. Μὰ ή δούκισσα τὸν διέκοψε καὶ τοῦ είπε καχογειλόντας:

— Η αἵτησί σου είσακούστηκε, φίλε μου. “Αλλοτε δύως, δέν ακούσεις τοὺς συμπλοίτες σου νὰ λένε πώς η δούκισσα έχει δάχημο πρόσωπο, νὰ προσθέτηστε πώς ησεις...”

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

— “Αν θέλετε νὰ γιατρευτήσετε ἀπὸ τὸν ξώατα, ν’ ἀποφεύγετε τοὺς ἐρωτειμένους.”

— Οι δίδιοι.

— Τὰ κακὰ ποὺ μᾶς ἐπροξένησαν, ή γυναῖκες, προέρχονται ἀπὸ μᾶς. Τὰ καλά δύως ποὺ μᾶς προένονται, προέρχονται ἀπὸ αὐτές. Μαρτινόν.

— ‘Ο δάναντος στὴ μάχη είνε ἔνας δύνατος.

Σοφοκλῆς.

— Ο ξώας είνε αἰνιγμα. Λύστις του είνε τὸ μίσος.

Σύνη.